

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.І. Пирогова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
професор О.В. Власенко

2020 р.

ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань **22 «Охорона здоров'я»**

спеціальність **222 «Медицина», 228 «Педіатрія»**

спеціалізація **«Дитячі інфекційні хвороби»**

мова навчання **українська, англійська**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, відділ аспірантури, докторантури

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Незгода І.І. - завідувач кафедри дитячих інфекційних хвороб, д.мед.н., професор

Онофрійчук О.С. к.мед.н., доцент кафедри дитячих інфекційних хвороб, ph.D

Демчишин Я.М., асистент кафедри дитячих інфекційних хвороб

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Булат Л.М. – завідувач кафедри пропедевтики дитячих хвороб ВНМУ ім. М.І.Пирогова, професор, д.мед.н.

Яблонь О.С. – завідувач кафедри педіатрії ВНМУ ім. М.І.Пирогова, професор, д.мед.н.

Обговорено на засіданні кафедри дитячих інфекційних хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії

“__30__” __вересня__ 2020 року, протокол №4

Схвалено на центральній методичній раді / науковій комісії та рекомендовано до затвердження вченою радою “__5__” __жовтня__ 2020 року, протокол №2

Затверджено вченою радою Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

«__8__» __10__ 2020 року, протокол №4

Вчений секретар

(підпис)

(Серебреннікова О.А.)
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби» складена відповідно до освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

	на третьому (освітньо-науковому) рівні
галузь знань	<u>22 Охорона здоров'я</u>
спеціальності	<u>222 Медицина; 228 Педіатрія</u>
спеціалізації	<u>Дитячі інфекційні хвороби.</u>

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Аспіранту винесені питання диференційної діагностики, лікування, профілактики та найновітніші наукові дані щодо найбільш поширених інфекційних захворювань дитячого віку, з наданням невідкладної допомоги при основних невідкладних станах в розрізі вищевказаних напрямків та диспансерний нагляд.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова циклу професійної підготовки, блоку спеціалізованих дисциплін.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є діагностика та диференційна діагностика, лікування, профілактика найбільш поширених інфекційних хвороб у дітей.

Міждисциплінарні зв'язки

В програмі збережена логічна послідовність вивчення окремих тем і розділів курсу дитячих інфекційних хвороб за рахунок інтеграції, координації та виключення дублювання матеріалу, висвітленого в програмах слідуєчих дисциплін:

- Мікробіологія з вірусологією (етіологія, патогенез, імунологія, імунопатологія, алергологія, хімію – та імунотерапія, специфічна профілактика різних мікробних і вірусних захворювань; мікробіологічні, вірусологічні та імунологічні методи діагностики);
- Патологічна фізіологія (патогенез, алергія);
- Патологічна анатомія (патологоанатомічні зміни при інфекційних захворюваннях);
- Фармакологія (механізм дії хіміотерапевтичних препаратів і антибіотиків).
- Медична психологія. Психіатрія. Нервові хвороби.
- Клінічна фармакологія (взаємодія лікарських засобів).
- Побічна дія ліків.
- Клінічна фізіологія, патофізіологія, медична генетика.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби» є здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетенцій, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань з цієї дисципліни,

оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, що вирішує актуальне наукове завдання, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби» є:

- Визначати нові наукові напрямки, теоретичні та практичні проблеми в дитячій інфектології;
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань у дітей;
- Проводити об'єктивне обстеження хворої на інфекційні захворювання дитини, інтерпретувати отримані результати, враховуючи анатомо-фізіологічні особливості та вікові норми;
- Визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених інфекційних захворювань дитячого віку, а також діагностувати стани, що загрожують життю дитини;
- Вивчити новітні методи дослідження та лікування інфекційних хвороб;
- Вирішувати питання про необхідність госпіталізації хворого на інфекційні захворювання, надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах;
- Вміти організувати інфекційний стаціонар вдома;
- Проводити диспансерний нагляд за дітьми – реконвалесцентами інфекційних захворювань;
- Скласти план проведення протиепідемічних заходів в осередках інфекцій.

Результати навчання:

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації
- ПРН2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій
- ПРН3 Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення
- ПРН4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження
- ПРН5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження
- ПРН6 Виконувати оригінальне наукове дослідження
- ПРН7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників
- ПРН8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності
- ПРН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження
- ПРН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство
- ПРН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, доповідей, публікацій
- ПРН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері
- ПРН13 Організовувати освітній процес
- ПРН14 Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення
- ПРН15 Організовувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)
- ПРН16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
- ПРН17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Очікувані результати навчання:

1. Здобувач вищої освіти може назвати клінічні прояви, сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики інфекційних захворювань у дітей. Він здатний призначити та обґрунтувати базисну терапію цих інфекцій, оцінити її ефективність та безпечність.
2. Здобувач вищої освіти здатний пояснити патогенез розвитку інфекційних хвороб дитячого віку, обґрунтувати та інтерпретувати результати сучасних методів діагностики та динамічного спостереження за пацієнтами, призначати лікування на підставі принципів доказової медицини.
3. Пояснити сутність загально медичної проблеми профілактики, вчасної діагностики та ефективного лікування при інфекційній патології у дітей на підставі сучасних даних з високим рівнем доказовості.
4. Здобувач вищої освіти здатний пояснити принципи сучасної лабораторної діагностики, назвати найінформативніші методи, оцінювати їх результати.

2. Програма навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 240 години 8 кредитів ЄКТС.

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Медична практика
Дитячі інфекційні хвороби	Модуль 1	120	4	-	45	45	30
	Модуль 2	60	2	-	23	22	15
	Модуль 3	60	2	-	22	23	15
	Всього:	240	8	-	90	90	60

Модуль 1. Особливості перебігу інфекційних хвороб у дітей в сучасних умовах. Клінічні форми та класифікація дитячих інфекційних хвороб. Основи епідеміології інфекційних хвороб у дитячому віці. Діагностика інфекційних захворювань. Опорні критерії попереднього діагнозу. Клінічні симптоми, синдроми в дитячій інфектології: екзантема, жовтяниця, діарея, кишкові токсикози, неспецифічні ураження нервової системи, інфекційно-токсичний шок, синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання (ДВЗ). Основні принципи лікування дітей з інфекційними захворюваннями.

Модуль 2. Диференційна діагностика інфекційних захворювань у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених дитячих респіраторних інфекцій та ГРВІ у дітей. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом ангіни та дифтерії мигдаликів у дітей. Діагностика кашлюку у дітей раннього віку. Диференційна діагностика паротитної інфекції, інфекційного мононуклеозу. Диференційна діагностика найбільш поширених гострих кишкових інфекцій (ГКІ) та вірусних гепатитів (ВГ) у дітей. Діагностика найбільш поширених інфекційних захворювань нервової системи у дітей. Диференційна діагностика менінгітів та енцефалітів різної етіології у дітей. Діагностика менінгококової інфекції, поліомієліту та поліомієлітоподібних захворювань у дітей. ВІЛ/СНІД у дітей. TORCH-інфекції у дітей.

Модуль 3. Імунопрофілактика інфекційних захворювань. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Анафілактичний шок, діагностика, невідкладна допомога. Календар профілактичних щеплень. Щеплення за віком. Рекомендовані щеплення. Щеплення за станом здоров'я. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування. Діагностика невідкладних станів при коклюші. Невідкладна допомога при апное. Гіпертермічний та судомний синдром при грипі та ГРВІ у дітей, невідкладна допомога. Клініко-патогенетичні особливості справжнього та несправжнього крупу. Диференційна діагностика та тактика ведення хворого з синдромом ГСЛТ при ГРВІ та при дифтерійному крупі. Невідкладна допомога. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромах токсико-ексикозу та нейротоксикозу. Тактика ведення хворих, невідкладна допомога. Провідні клінічні симптоми гострої печінкової недостатності при ВГ у дітей. Показники лабораторних та інструментальних досліджень в оцінці ступеня тяжкості та прогнозу перебігу ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Тактика ведення хворого, невідкладна допомога. Провідні клінічні симптоми інфекційно-токсичного шоку (ІТШ) та набряку головного мозку (НГМ) при інфекційних захворюваннях нервової системи у дітей. Тактика ведення хворих та невідкладна допомога на догоспітальному етапі та у стаціонарі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	мед.	с.р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Особливості перебігу інфекційних хвороб у дітей в сучасних умовах.					
Тема 1. Клінічні форми та класифікація дитячих інфекційних хвороб. Основи епідеміології інфекційних хвороб у дитячому віці.	9		3	2	4
Тема 2. Діагностика інфекційних захворювань. Опорні критерії попереднього діагнозу.	10			4	6
Тема 3. Клінічні симптоми, синдроми в дитячій інфектології: екзантема, жовтяниця.	26		16		10
Тема 4. Діарейний синдром, кишкові токсикози у дітей.	21		8	8	5
Тема 5. Неспецифічні ураження нервової системи.	17		8	4	5
Тема 6. Інфекційно-токсичний шок у дітей.	12		3	4	5
Тема 7. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання (ДВЗ).	12		3	4	5
Тема 8. Основні принципи лікування дітей з інфекційними захворюваннями.	13		4	4	5

Разом за модулем 1.	120		45	30	45
<u>Модуль 2.</u>					
Диференційна діагностика інфекційних захворювань у дітей.					
Тема 1. Диференційна діагностика найбільш поширених дитячих респіраторних інфекцій та ГРВІ у дітей.	4			2	2
Тема 2. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей.	6		2	2	2
Тема 3. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом ангіни та дифтерії мигдаликів у дітей.	6		2	2	2
Тема 4. Діагностика кашлюку у дітей раннього віку.	4		2		2
Тема 5. Диференційна діагностика паротитної інфекції, інфекційного мононуклеозу.	6		2	2	2
Тема 6. Диференційна діагностика найбільш поширених гострих кишкових інфекцій (ГКІ) у дітей.	6		4		2
Тема 7. Диференційна діагностика вірусних гепатитів (ВГ) у дітей.	6		4		2
Тема 8. Діагностика найбільш поширених інфекційних захворювань нервової системи у дітей. Диференційна діагностика менінгітів та енцефалітів різної етіології у дітей. Діагностика менінгококової інфекції, поліомієліту та поліомієлітоподібних захворювань у дітей.	9		4	3	2
Тема 9. ВІЛ/СНІД у дітей.	6			2	4
Тема 10. TORCH-інфекції у дітей.	7		3	2	2
Разом за модулем 2.	60		23	15	22
<u>Модуль 3.</u>					
Імунопрофілактика інфекційних захворювань.					
Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.					
Тема 1. Анафілактичний шок, діагностика, невідкладна допомога.	4			2	2
Тема 2. Календар профілактичних щеплень.	7		3	2	2

Щеплення за віком. Рекомендовані щеплення. Щеплення за станом здоров'я. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування.					
Тема 3. Діагностика невідкладних станів при коклюші. Невідкладна допомога при апное.	6		2	2	2
Тема 4. Гіпертермічний та судомний синдром при грипі та ГРВІ у дітей, невідкладна допомога.	6		3		3
Тема 5. Клініко - патогенетичні особливості справжнього та несправжнього крупу. Диференційна діагностика та тактика ведення хворого з синдромом ГСЛТ при ГРВІ та при дифтерійному крупі. Невідкладна допомога.	6		2	2	2
Тема 6. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромах токсикоз-ексикозу та нейротоксикозу. Тактика ведення хворих, невідкладна допомога.	7		3	2	2
Тема 7. Провідні клінічні симптоми ІТШ та НГМ при інфекційних захворюваннях нервової системи у дітей. Тактика ведення хворих та невідкладна допомога на догоспітальному етапі та у стаціонарі.	8		3	2	3
Тема 8. Провідні клінічні симптоми гострої печінкової недостатності при ВГ у дітей. Показники лабораторних та інструментальних досліджень в оцінці ступеня тяжкості та прогнозу перебігу ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Тактика ведення хворого, невідкладна допомога.	9		3	3	3
Разом за модулем 3.	53		19	15	19
Підготовка презентації	2				2
Іспит	5		3		2
Усього годин	240		90	60	90

4. Тематичний план лекцій (не передбачено планом)

5. Теми практичних занять

Теми практичних занять (90 год.)

№ з/п	Тема	К-ть годин
Модуль 1.		
1	Тема 1. Клінічні форми та класифікація дитячих інфекційних хвороб. Основи епідеміології інфекційних хвороб у дитячому віці.	3
2	Тема 3. Клінічні симптоми, синдроми в дитячій інфектології: екзантема, жовтяниця.	16
3	Тема 4. Діарейний синдром, кишкові токсикози у дітей.	8
4	Тема 5. Неспецифічні ураження нервової системи.	8
5	Тема 6. Інфекційно-токсичний шок у дітей.	3
6	Тема 7. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання (ДВЗ).	3
7	Тема 8. Основні принципи лікування дітей з інфекційними захворюваннями.	4
	Разом за модулем 1.	45
Модуль 2.		
8	Тема 2. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей.	2
9	Тема 3. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом ангіни та дифтерії мигдаликів у дітей.	2
10	Тема 4. Діагностика кашлюку у дітей раннього віку.	2
11	Тема 5. Диференційна діагностика паротитної інфекції, інфекційного мононуклеозу.	2
12	Тема 6. Диференційна діагностика найбільш поширених гострих кишкових інфекцій (ГКІ) у дітей.	4
13	Тема 7. Диференційна діагностика вірусних гепатитів (ВГ) у дітей.	4
14	Тема 8. Діагностика найбільш поширених інфекційних захворювань нервової системи у дітей. Диференційна діагностика менінгітів та енцефалітів різної етіології у дітей. Діагностика менінгококової інфекції, поліомієліту та поліомієлітоподібних захворювань у дітей.	4
15	Тема 10. TORCH-інфекції у дітей.	3
	Разом за модулем 2.	23
Модуль 3.		
16	Тема 2. Календар профілактичних щеплень. Щеплення за віком. Рекомендовані щеплення. Щеплення за станом здоров'я. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування.	3
17	Тема 3. Діагностика невідкладних станів при коклюші. Невідкладна допомога при апное.	2
18	Тема 4. Гіпертермічний та судомний синдром при грипі та ГРВІ у дітей, невідкладна допомога.	3
19	Тема 5. Клініко - патогенетичні особливості справжнього та несправжнього крупу. Диференційна діагностика та тактика ведення хворого з синдромом ГСЛТ при ГРВІ та при дифтерійному крупі. Невідкладна допомога.	2
20	Тема 6. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромах токсикоз-ексикозу та нейротоксикозу. Тактика ведення хворих, невідкладна допомога.	3
21	Тема 7. Провідні клінічні симптоми ІТШ та НГМ при інфекційних захворюваннях нервової системи у дітей. Тактика ведення хворих та невідкладна допомога на догоспітальному етапі та у стаціонарі.	3

22	Тема 8. Провідні клінічні симптоми гострої печінкової недостатності при ВГ у дітей. Показники лабораторних та інструментальних досліджень в оцінці ступеня тяжкості та прогнозу перебігу ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Тактика ведення хворого, невідкладна допомога.	3
	Разом за модулем 3.	19
	Іспит	3
	Усього годин	90

6. Теми самостійної роботи

Самостійна робота (90 год.)

№ з/п	Тема	К-ть годин
Модуль 1.		
1	Тема 1. Клінічні форми та класифікація дитячих інфекційних хвороб. Основи епідеміології інфекційних хвороб у дитячому віці.	4
2	Тема 2. Діагностика інфекційних захворювань. Опорні критерії попереднього діагнозу.	6
3	Тема 3. Клінічні симптоми, синдроми в дитячій інфектології: екзантема, жовтяниця.	10
4	Тема 4. Діарейний синдром, кишкові токсикози у дітей.	5
5	Тема 5. Неспецифічні ураження нервової системи.	5
6	Тема 6. Інфекційно-токсичний шок у дітей.	5
7	Тема 7. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання (ДВЗ).	5
8	Тема 8. Основні принципи лікування дітей з інфекційними захворюваннями.	5
	Разом за модулем 1.	45
Модуль 2.		
9	Тема 1. Диференційна діагностика найбільш поширених дитячих респіраторних інфекцій та ГРВІ у дітей.	2
10	Тема 2. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей.	2
11	Тема 3. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом ангіни та дифтерії мигдаликів у дітей.	2
12	Тема 4. Діагностика кашлюку у дітей раннього віку.	2
13	Тема 5. Диференційна діагностика паротитної інфекції, інфекційного мононуклеозу.	2
14	Тема 6. Диференційна діагностика найбільш поширених гострих кишкових інфекцій (ГКІ) у дітей.	2
15	Тема 7. Диференційна діагностика вірусних гепатитів (ВГ) у дітей.	2
16	Тема 8. Діагностика найбільш поширених інфекційних захворювань нервової системи у дітей. Диференційна діагностика менінгітів та енцефалітів різної етіології у дітей. Діагностика менінгококової інфекції, поліомієліту та поліомієлітоподібних захворювань у дітей.	2
17	Тема 9. ВІЛ/СНІД у дітей.	4
18	Тема 10. TORCH-інфекції у дітей.	2
	Разом за модулем 2.	22
Модуль 3.		
19	Тема 1. Анафілактичний шок, діагностика, невідкладна допомога.	2
20	Тема 2. Календар профілактичних щеплень. Щеплення за віком. Рекомендовані щеплення. Щеплення за станом здоров'я. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування.	2

21	Тема 3. Діагностика невідкладних станів при коклюші. Невідкладна допомога при апное.	2
22	Тема 4. Гіпертермічний та судомний синдром при грипі та ГРВІ у дітей, невідкладна допомога.	3
23	Тема 5. Клініко - патогенетичні особливості справжнього та несправжнього крупу. Диференційна діагностика та тактика ведення хворого з синдромом ГСЛТ при ГРВІ та при дифтерійному крупі. Невідкладна допомога.	2
24	Тема 6. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромах токсикоз-ексикозу та нейротоксикозу. Тактика ведення хворих, невідкладна допомога.	2
25	Тема 7. Провідні клінічні симптоми ІТШ та НГМ при інфекційних захворюваннях нервової системи у дітей. Тактика ведення хворих та невідкладна допомога на догоспітальному етапі та у стаціонарі.	3
26	Тема 8. Провідні клінічні симптоми гострої печінкової недостатності при ВГ у дітей. Показники лабораторних та інструментальних досліджень в оцінці ступеня тяжкості та прогнозу перебігу ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Тактика ведення хворого, невідкладна допомога.	3
	Разом за модулем 3.	19
	Підготовка презентаційного матеріалу	2
	Підготовка до іспиту	4
	Усього годин	90

8. Медична практика (здійснюється під час роботи з хворими).

Теми для медичної практики (60 год.)

№ з/п	Тема	К-ть годин
Модуль 1.		
1	Тема 1. Клінічні форми та класифікація дитячих інфекційних хвороб. Основи епідеміології інфекційних хвороб у дитячому віці. Відпрацювання навичок у формулюванні діагнозів згідно класифікації.	2
2	Тема 2. Діагностика інфекційних захворювань. Опорні критерії попереднього діагнозу.	4
3	Тема 4. Діарейний синдром, кишкові токсикози у дітей.	8
4	Тема 5. Неспецифічні ураження нервової системи. Обстеження хворого з враженням ЦНС.	4
5	Тема 6. Інфекційно-токсичний шок у дітей. Опорні критерії шоку, визначення.	4
6	Тема 7. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання (ДВЗ). Опорні критерії попереднього діагнозу.	4
7	Тема 8. Основні принципи лікування дітей з інфекційними захворюваннями. Написання плану лікування з визначеними дозами препаратів.	4
	Разом за модулем 1.	30
Модуль 2.		
8	Тема 1. Диференційна діагностика найбільш поширених дитячих респіраторних інфекцій та ГРВІ у дітей. Обстеження хворих.	2
9	Тема 2. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей. Обстеження хворих.	2
10	Тема 3. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом ангіни та дифтерії мигдаликів у дітей. Обстеження хворих.	2

11	Тема 5. Диференційна діагностика паротитної інфекції, інфекційного мононуклеозу. Обстеження хворих.	2
12	Тема 8. Діагностика найбільш поширених інфекційних захворювань нервової системи у дітей. Диференційна діагностика менінгітів та енцефалітів різної етіології у дітей. Діагностика менінгококової інфекції, поліомієліту та поліомієлітоподібних захворювань у дітей.	3
13	Тема 9. ВІЛ/СНІД у дітей. Обстеження хворих.	2
14	Тема 10. TORCH-інфекції у дітей. Обстеження хворих.	2
	Разом за модулем 2.	15
Модуль 3.		
15	Тема 1. Анафілактичний шок, діагностика, невідкладна допомога.	2
16	Тема 2. Календар профілактичних щеплень. Щеплення за віком. Рекомендовані щеплення. Щеплення за станом здоров'я. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування.	2
17	Тема 3. Діагностика невідкладних станів при коклюші. Невідкладна допомога при апное.	2
18	Тема 5. Клініко - патогенетичні особливості справжнього та несправжнього крупу. Диференційна діагностика та тактика ведення хворого з синдромом ГСЛТ при ГРВІ та при дифтерійному крупі. Невідкладна допомога.	2
19	Тема 6. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромах токсикоз-ексикозу та нейротоксикозу. Тактика ведення хворих, невідкладна допомога.	2
20	Тема 7. Провідні клінічні симптоми ІТШ та НГМ при інфекційних захворюваннях нервової системи у дітей. Тактика ведення хворих та невідкладна допомога на догоспітальному етапі та у стаціонарі.	2
21	Тема 8. Провідні клінічні симптоми гострої печінкової недостатності при ВГ у дітей. Показники лабораторних та інструментальних досліджень в оцінці ступеня тяжкості та прогнозу перебігу ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Тактика ведення хворого, невідкладна допомога.	3
	Разом за модулем 3.	15
	Усього годин	60

8. Педагогічна робота (не передбачена робочою програмою).

9. Індивідуальні завдання

- Створення доповіді на проблемну тематику з презентацією у сучасних форматах (ppt, preza) на основі матеріалів з'їздів, конгресів, конференцій.
- Оволодіння методикою лабораторного та інструментального обстеження хворого в межах запланованої наукової роботи.

10. Завдання для самостійної роботи

Опрацювання матеріалу згідно тематичного плану практичних занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацювання ситуаційних задач, моделювання клінічних ситуацій, пошуку on-line спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів дослідження та лікування.

Теми для інформаційних повідомлень та презентаційного матеріалу:

1. Застосування пробіотиків при інфекційних хворобах у дітей
2. Вірусні екзантеми у дітей
3. Ускладнення менінгітів у дітей

4. Первинні вірусні енцефаліти у дітей
5. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ
6. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції у дітей
7. Ураження нервової системи при ВІЛ-інфекції у дітей
8. CMV-інфекція у дітей
9. Клінічні прояви EBV-інфекції у дітей
10. Токсоплазмоз у дітей
11. Діагностика та лікування EBV-інфекції у дітей
12. Антибіотикоасоційовані діареї у дітей
13. Сучасні підходи до лікування хронічного вірусного гепатиту С
14. Сучасні підходи до лікування хронічного вірусного гепатиту В
15. Клініко-епідеміологічні особливості поліомієліту у дітей на сучасному етапі
16. Вроджені гепатити
17. Хламідійна інфекція у дітей
18. Малярія у дітей
19. Вроджена краснуха
20. Жовтяниці у дітей
21. Вторинні енцефаліти у дітей
22. Холера у дітей
23. Лімфоцитарний хориомеїнігіт у дітей
24. Ацетонемічний синдром у дітей
25. Гельмінтози у дітей
26. Лямбліоз у дітей
27. Пріонові інфекції
28. Бокавірусна інфекція у дітей
29. Метапневмовірусна інфекція у дітей
30. Хантавірусна інфекція
31. Хвороба Кавасакі
32. Геморагічна лихоманка Ебола.

11. Методи навчання

Видами навчальних занять з дисципліни «Дитячі інфекційні хвороби» є: практичні заняття, робота в клініці, самостійна робота аспірантів, пояснення, бесіда, консультація, наукова дискусія, спостереження, демонстрація, кейс-метод, організація дослідження, оволодіння окремими елементами пошукової діяльності, організація пошукової творчої діяльності шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань.

12. Методи контролю

Протягом освітньої програми моніторингування академічної успішності проводиться на основі даних з відомості про відвідування практичних занять, виконання самостійної роботи, іспиту.

Методи контролю здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії:

- за охоптом здобувачів: фронтальний, індивідуальний, парний, груповий;
- за способом реалізації: усний, письмовий (інформаційне повідомлення, підготовка презентації), тестовий;
- за використанням засобів навчання: контроль за допомогою друкованих засобів, технічних засобів, комп'ютерних систем у тому числі з підтримкою мультимедійних файлів (комп'ютерного тестування на програмі МОЗ України ELEX за фахом);
- за способом організації: підсумковий контроль, контроль науковим керівником, відділом аспірантури, докторантури, взаємоконтроль, самоконтроль;
- за рівнем стандартизації: стандартизований, нестандартизований.

13. Форма контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання (для іспиту): оцінка з дисципліни здобувача складається з суми балів поточного контролю та балів, отриманих за іспит.

Форма поточного контролю успішності навчання (для іспиту): сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Оцінювання поточного контролю

Оцінювання навчальної діяльності аспіранта здійснюється відповідно з урахуванням поточної навчальної діяльності із відповідних тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли аспірант знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли аспірант знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння аспіранта не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи аспірантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту.

Критерії оцінювання під час проведення іспиту:

Оцінка "відмінно" (80-71) виставляється у випадку, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені (екзаменаторами в разі іспиту) запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка "добре" (70-61) виставляється за умови, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені (екзаменаторами) запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка "задовільно" (60-50) ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту поставлених (екзаменаторами) під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і

продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують аспіранти

Розрахунок рейтингових балів для іспиту:

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком та Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120 балів) для дисциплін, що закінчуються підсумковим модульним контролем (ПМК), прийнятих рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10.

Інструкція оцінювання іспитів та диференційних заліків згідно рішення Вченої Ради ВНМУ від 27.09.2012 р. (в основних положеннях з організації навчального процесу).

«Дитячі інфекційні хвороби» вивчаються протягом 4 семестрів і складаються із трьох модулів.

Підсумковий контроль є іспитом, що проводиться на останньому занятті за розкладом. Іспит передбачає обстеження хворого, оцінку наявних даних обстеження та додаткових методів, обґрунтування діагнозу, призначення плану обстеження та лікування, відповідь на білет. Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант під час іспиту, складає 80, при цьому максимальна оцінка за обстеження хворого – 50 балів, за білет – 30 балів. Іспит вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Оцінка за іспит відповідає шкалі: оцінка «5» 80-71 бал, оцінка «4» - 70-61 бал, оцінка «3» 60-50 балів.

Поточна успішність вираховується за весь курс вивчення дисципліни, середня оцінка переводиться у бали згідно 120-бальної шкали.

Отримані бали відповідають фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» 200-180 бал, оцінка «4» - 179-160 балів, оцінка «3» 159-122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену / диференційованого заліку
180-200	A	Відмінно
170-179,99	B	Добре
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	Задовільно
	FX	
	F	незадовільно з можливістю повторного складання
		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення

- Методичні розробки для аспірантів з практичних занять.
- Комп'ютерні презентації
- Історії хвороб
- Збірник тестових завдань; електронний банк тестових завдань, банк тестових завдань на паперових носіях, ситуаційні завдання.
- Інтернет.

- Використання відео- та фототеки.

15.1. Запитання для іспиту:

1. Кір. Клініка типових та атипових форм. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
2. Краснуха. Диференційна діагностика набутої та вродженої краснухи. Лікування. Профілактика.
3. Вітряна віспа. Клінічна картина типових і атипових форм вітряної віспи. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування, профілактика.
4. Оперізуючий герпес. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
5. Герпетична інфекція (простий герпес). Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
6. Скарлатина. Клінічна картина типових і атипових форм. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
7. Ангіни у дітей. Етіологічні особливості залежно від віку. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Тактика ведення хворих на ангіни вдома.
8. Псевдотуберкульоз. Диференціальна діагностика. Лікування, профілактика.
9. Дифтерія. Клінічні форми. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика дифтерії.
10. Дифтерійний ларинготрахеїт. Клініка. Диференційна діагностика справжнього та несправжнього крупу. Невідкладна допомога.
11. Інфекційний моноклеоз. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
12. Коклюш. Особливості перебігу у дітей грудного віку. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
13. Коклюшу. Клініко-патогенетичні особливості. Профілактика зупинки дихання у дітей при коклюші. Невідкладна допомога при апноє.
14. Паротитна інфекція. Клінічна картина різних форм епідемічного паротиту (паротит, субмаксиліт, сублінгвіт, панкреатит, орхіт, менінгіт та ін.). Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
15. Менінгококова інфекція. Клінічні форми. Особливості перебігу у дітей 1-го року життя. Диференційна діагностика менінгококцемії. Лікування. Профілактика.
16. Інфекційно-токсичний шок при менінгококцемії. Діагностика. Невідкладна допомога.
17. Бактеріальні та вірусні менінгіти у дітей. Клінічні особливості в залежності від віку дитини. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
18. Енцефаліти у дітей. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Лабораторна та інструментальна діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
19. набряк-набухання головного мозку при менінгітах та енцефалітах у дітей. Діагностика. Невідкладна допомога.
20. Поліомієліт. Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
21. Ентеровірусна інфекція. Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
22. Шигельози у дітей. Особливості перебігу в різних вікових групах. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
23. Сальмонельози у дітей. Особливості перебігу в різних вікових групах. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
24. Ешерихіози у дітей. Клінічні особливості у дітей різних вікових груп залежно від збудника. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
25. Гострі кишкові інфекції у новонароджених. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
26. Ієрсиніоз кишковий. Особливості перебігу у дітей різного віку. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
27. Ротавірусна інфекція. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
28. Геморагічна лихоманка Ебола.

29. Токсико-ексикоз при гострих кишкових інфекціях. Етіологічна структура. Види ексикозу. Клініко-лабораторна діагностика. Невідкладна допомога.
30. Нейротоксикоз при гострих кишкових інфекціях. Етіологічна структура. Клініко-лабораторна діагностика. Невідкладна допомога.
31. Вірусний гепатит А. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
32. Вірусний гепатит В. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
33. Особливості діагностики і перебігу вірусних гепатитів С, D, E та інших у дітей. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
34. Гостра печінкова недостатність при вірусних гепатитах у дітей. Клініко-лабораторна діагностика. Невідкладна допомога.
35. Грип. Клінічний перебіг. Особливості у дітей раннього віку. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика. Невідкладна допомога при гіпертермічному та судомному синдромі.
36. Грип пандемічний. Особливості епідеміології та клініки на сучасному етапі. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
37. Парагрип. Особливості клінічних проявів. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
38. Гострий стенозуючий ларинготрахеїт (ГСЛТ) при ГРВІ у дітей. Діагностика. Диференційна діагностика зі справжнім крупом. Невідкладна допомога.
39. Респіраторно-синцитіальні інфекції у дітей. Особливості клінічних проявів. Диференційна діагностика. Лікування, профілактика.
40. Аденовірусна інфекція. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
41. ВІЛ-інфекція / СНІД у дітей. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
42. Організація паліативної допомоги дітям в контексті ВІЛ-інфекції. Особливості ведення пацієнтів дитячого віку в термінальній стадії захворювання, консультування, догляд, психологічна, духовна та соціальна підтримка хворого та його близьких.
43. TORCH-інфекції: токсоплазмоз, краснуха, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція. Клінічні прояви вроджених та набутих форм в залежності від шляху та термінів зараження. Лабораторна діагностика гострих, реактивованих та латентних форм. Принципи лікування та профілактики.
44. Імунопрофілактика дитячих інфекційних хвороб. Організація профілактичних щеплень дітям. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування.
45. Анафілактичний шок при щепленні. Діагностика, невідкладна допомога.

15.2. Перелік практичних навичок

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1. Загальний аналіз крові
2. Загальний аналіз сечі
3. Загальний аналіз ліквору
4. Копрограма
5. Серологічні реакції при інфекційних захворюваннях
6. Бактеріологічне дослідження біологічних рідин та виділень
7. Імунологічні маркери інфекційних захворювань
8. Білірубін крові та його фракції
9. Лужна фосфатаза, тимолова проба, трансамінази крові

2. Надання допомоги при невідкладних станах:

1. Дифтерійний круп

2. Апноє при коклюші
3. Інфекційно-токсичний шок при менінгококовій інфекції
4. набряк-набухання головного мозку при менінгітах та енцефалітах
5. Токсико-ексикоз при гострих кишкових інфекціях
6. Нейротоксикоз при гострих кишкових інфекціях
7. Гостра печінкова недостатність при вірусних гепатитах
8. Гострий стенозуючий ларинготрахеїт при ГРВІ
9. Гіпертермічний синдром при грипі
10. Фебрильні судоми при грипі
11. Анафілактичний шок при щепленні

16. Рекомендована література

Основна література:

1. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання (за редакцією проф. С.О. Крамарьова). — Дві мови. — Київ. — Медицина. - 2019. — 744 с.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навчально-методичний посібник / Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін. — 2-е видання. — Київ. — Медицина. - 2019. — 320 с.
3. Інфекційні хвороби в дітей: підручник / С.О. Крамарьов, О.Б. Надрага, Л.В. Пипа та ін. ; за ред. С.О. Крамарьова, О.Б. Надраги. — 2-е вид., випр. — К.: ВСВ «Медицина». — 2016. — 392 с. + 14 с. кольор. вкл.
4. Інфекційні хвороби у дітей: підручник (ВНЗ IV р. а.) / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін.; за ред. Л.І. Чернишової. — 2-е вид., випр. — Київ. — Медицина. - 2017. — 1022 с.
5. Наказ МОЗ України від 23.04.2019 № 958 "Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні"
6. Невідкладна інфектологія: навчальний посібник (ВНЗ III—IV р. а.) / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид. — Київ. — Медицина. - 2018. — 120 с.
7. Протокол лікування менінгококцемії у дітей: наказ МОЗ України № 737 від 12 жовтня 2009 р. / Міністерство охорони здоров'я України. — К. : МОЗ України, 2009. — 17 с.
8. Feigin and Cherry's Textbook of Pediatric Infectious Diseases 7th Edition. SAUNDERS. - 2013. - 3904 p.
9. Nelson textbook 21th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS. 2019. — 4264 p.

Допоміжна:

1. Атлас інфекційних хвороб. Друге видання. Андрейчин М.А., Копча В.С., Крамарєв С.О. та ін. / за ред. Андрейчина М.А. Тернопіль: ТДМУ, 2017. - 248 с.
2. Богадельников И.В. Дифференциальный диагноз инфекционных болезней у детей. - Донецьк. — 2013. - 712с.
3. Дуда О.К. Герпетична та герпесвірусна інфекція. Навчальний посібник для лікарів.// Дуда О.К., Краснов М.І., Козько В.М. — Київ: НМАПО, 2015. — 96 с.
4. Клінічна настанова «Медична допомога дітям, хворим на ВІЛ-інфекцію» (прийнята нарадою дитячих лікарів-інфекціоністів / лікарів-педіатрів регіональних центрів профілактики та боротьби зі СНІДом 19 березня 2013 року).
5. Л.П. Коцюбайло Діагностична значимість клінічних симптомів у хворих на сальмонельоз / Л.П. Коцюбайло, О.К. Дуда, В.О.Бойко, А. Р. Вега, К. О. Богданова // Здоров'я суспільства, № 1-2, 2017 р., 123-124 стр.
6. О.К. Дуда. Імунокорекція хворих на коронавірусну інфекцію та її ефективність / О.К. Дуда, В.О.Бойко, Л.П. Коцюбайло // Здоров'я суспільства, № 1-2, 2017 р., 75-79 стр.
7. О.К. Дуда. Кашлюк і паракашлюк: сучасні підходи до діагностики та лікування (клінічна

- лекція) / О.К. Дуда, А.Р. Вега // Мистецтво лікування, № 3-4 (129-130), 2016 р., 42-49 стр.
8. Федорченко С.В. Хроническая HCV-инфекция: монография. – К.: ВСИ «Медицина», 2010. – 272 с.
 9. Якобисяк М. Імунологія / Пер. з польської за ред. проф. В.В.Чоп'як. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2014. – 672с.
 10. Altaweel YA, Abdelaziz S, Fathy HA, AbdelBadea S. Correlative study between C-reactive protein, clinical severity, and nerve conduction studies in Guillain-Barré syndrome. *Egypt J Neurol Psychiatr Neurosurg.* 2018;54(1):4.
 11. de Jong EP, Vossen AC, Walther FJ, Lopriore E. How to use... neonatal TORCH testing. *Arch Dis Child Educ Pract Ed.* 2013;98:93–98
 12. Dos Santos AMP, Ferrari RG, Conte-Junior CA. Virulence Factors in *Salmonella* Typhimurium: The Sagacity of a Bacterium. *Curr. Microbiol.* 2018 May 21;
 13. Evidence-Based Pediatric Infectious Diseases. Elizabeth Elliott, Ruth Gilbert, Virginia Moyer, Michael Pichichero. - BMJ Books. - 2008. - 344 p.
 14. Guarino A., Ashkenazi S., Gendrel D. et al. European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition/European Society for Pediatric Infectious Diseases Evidence-Based Guidelines for the Management of Acute Gastroenteritis in Children in Europe: Update 2014. *JPGN* 2014; 59: e132–152
 15. Hiyoshi H, Tiffany CR, Bronner DN, Bäumlér AJ. Typhoidal *Salmonella* serovars: ecological opportunity and the evolution of a new pathovar. *FEMS Microbiol. Rev.* 2018 Jul 01;42(4):527–541.
 16. Kim ID, Chang HS, Hwang KJ. Herpes simplex virus 2 infection rate and necessity of screening during pregnancy: a clinical and seroepidemiologic study. *Yonsei Med J.* 2012;53:401–407.
 17. Mainville, G. N., Marsh, W. L. & Allen, C. M. Oral ulceration associated with concurrent herpes simplex virus, cytomegalovirus, and Epstein-Barr virus infection in an immunocompromised patient. *Oral surgery, oral medicine, oral pathology and oral radiology* 119, e306–e314, <https://doi.org/10.1016/j.oooo.2014.10.019> (2015).
 18. Martin RJ, Fanaroff AA, Walsh MC. Neonatal-perinatal medicine. 10th ed. Philadelphia (PA): Elsevier/Saunders; 2015
 19. Memish, Z. A. et al. Seroprevalence of herpes simplex virus type 1 and type 2 and coinfection with HIV and syphilis: the first national seroprevalence survey in Saudi Arabia. *Sex. Transm. Dis.* 42, 526–532, <https://doi.org/10.1097/OLQ.0000000000000336>(2015).
 20. Menta PLR, Andrade MER, Leocádio PCL, Fraga JR, Dias MTS, Cara DC, Cardoso VN, Borges LF, Capettini LSA, Aguilar EC, Alvarez-Leite JI. Wheat gluten intake increases the severity of experimental colitis and bacterial translocation by weakening of the proteins of the junctional complex. *Br. J. Nutr.* 2019 Feb;121(4):361–373.
 21. Mulders, M. N. et al. Global Measles and rubella laboratory network support for elimination goals, 2010–2015. *MMWR. Morbidity and mortality weekly report* 65, 438–442, <https://doi.org/10.15585/mmwr.mm6517a3> (2016).
 22. Neu N, Duchon J, Zachariah P. TORCH infections. *Clin Perinatol.* 2015;42:77–103.
 23. Ovsyannikova I.G., Reid K.C., Jacobson R.M., Oberg A.L., Klee G.G., Poland G.A. Cytokine production patterns and antibody response to measles vaccine // *Vaccine.* – 2013. – № 21. - P. 3946–3953.
 24. Pinninti SG, Ross SA, Shimamura M, Novak Z, Palmer AL, Ahmed A, et al. Comparison of saliva PCR assay versus rapid culture for detection of congenital cytomegalovirus infection. *Pediatr Infect Dis J.* 2015;34:536–537.
 25. Principles and Practice of Pediatric Infectious Diseases. Sara S. Long, Larry K. Pickering et spp. - SAUNDERS. - 2012. - 1547 p.
 26. Royal College of Obstetricians and Gynecologists. The investigation and management of the small-for-gestational-age fetus (guideline no.31) 2nd ed. London: Royal College of Obstetricians and Gynecologists; 2014.
 27. Tate JE, Burton AH, Boschi-Pinto C, et al. Global, regional, and National Estimates of rotavirus mortality in children less than 5 years of age, 2000–2013. *Clin Infect Dis.* 2016;62(2):S96–S105.

28. Trojnar E, Sachsenröder J, Twardziok S, Reetz J, Otto PH, John R. Identification of an avian group A rotavirus containing a novel VP4 gene with a close relationship to those of mammalian rotaviruses. *J Gen Virol*. 2013; <https://doi.org/10.1099/vir.0.047381-0>
29. Wei D, Sardesai SR, Barton L. The C in TORCH: a cost-effective alternative to screening small-for-gestational-age infants. *Neonatology*. 2014;106:24–29
30. WHO Measles virus nomenclature update: 2012. *Releve epidemiologique hebdomadaire* 87, 73–81 (2012).

17. Інформаційні ресурси:

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmuedu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmuedu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>
8. Науково-практичний журнал «Лабораторна діагностика» <http://acclmu.org.ua/ru/journals/>

Англійською мовою:

- a) Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
- b) Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
- c) UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
- d) *British Medical Journal Learning*: <https://new-learning.bmj.com/>
- e) Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
- f) The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
- g) The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
- h) European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-une psa.org/>